

علی خان

وریاکردنه‌وی موسلمانان

له جه‌ژنی

جوله‌که وگاوره‌کان

چاپی دوو لاه

۱۴۳۴

مافی چاپ کردنی بۆ هه موو موسلمانیکه

ناوی نامیکه : وریاکردنه وی موسلمانان له جه ژنی جوله که وگا وره کان

نوسینی : عه لی خان

تایپ : رهزا صلاح الدین.

نۆره و سائی چاپ : دووم : ۱۴۳۴ کۆچی ۲۰۱۳ له دایک بوون .

زنجیره : په روه رده و بانگه واز (۳) .

ژماره ی سپاردن : (۱۱۱۷) له به ریۆه به رایه تی گشتی کتیبخانه گشتیه کان .

شوینی چاپ : چاپخانه ی زانا – سلیمانی ، شه قامی مه وله وی .

له بلاؤکراوه کانی

مالپه ری به هه شت و وه لامه کان

ba8.org

walamakan.com

پیشه‌کی

سویاس بۆ خوا، سویاس بۆ ئەو خواپه‌ی دینه‌که‌ی بۆ کامل کردین، نیعمه‌تی خۆی به‌سه‌ردا پرشتین، به‌ ئیسلام به‌هره‌مه‌ندی کردین، له‌ رێبازی بی‌ باوه‌ران به‌تایبه‌ت جو له‌ که‌ وگاوه‌کان بیداری کردین، که‌ وه‌ک ئەوان نه‌که‌ین تا به‌ ده‌ردی ئەوان نه‌چین.

أشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له وأشهد أن محمدا عبده ورسوله، أرسله الله بالدين القيم، والملة الحنيفية، وجعله على شريعة من الأمر، وأمر بتابعها، وأمره بأن يقول: (هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ) صلى الله عليه وعلى آله وصحبه وسلم تسليماً. أما بعد:

خوینه‌ری به‌رێژ...

ئهم بابه‌ته‌ی به‌رده‌ستت و تاریکی رۆژی هه‌ینیه‌ که‌ له‌ مزگه‌وتی قازی محمد له‌ شاری که‌ لار له‌ به‌رواری ۲۵ محرمی ساڵی ۱۴۳۲ ی کۆچی پیرۆزی په‌یامبه‌ر، به‌رامبه‌ر ۳۱-۱۲-۲۰۱۰ ز پێشکه‌شکراوه، و دوا‌ی فه‌زلی خوا بوه‌ مایه‌ی رێنیشاندهری زۆریک چ له‌ ناو وتاره‌که‌ چ له‌ وه‌و دواش که‌ بلاوده‌کرایه‌وه، خوا‌ی مه‌زن به‌ هۆیه‌وه‌ سویدیکی باشی به‌و گه‌نجانه‌ گه‌یانده‌ که‌ پێشتر باسی له‌م جو‌ره‌یان نه‌بیستبوو.

ته نانهت ههر لهو وتاره دا ته و ندهی من لیئی تا گادار بم پانزه بو بیست
 و پینج گهنج ههر لهو وتاره دا ته و بهیان لهم تا وانه کرد، و هذا فضل الله
 سبحانه وله الحمد في الأولى الآخرة، جا تا سوده که ی زیاتر بیت برای به پیزم
 كاك رها صلاح الدين جزاه الله خيرا، ههستا داخلی کومبیوتهری کرد
 ونوسیوه، تیمهش دهستکاریمان کرد وئه وه مان لیگوری که پیویستی
 ده کرد، تا ته مهی بهردهستی لیدهرچوو.

داواکارم له خوی گه وره ئی خلاصمان پیی بیه خشی له کردار
 و گوftarمان، سودمان پیی بگه یه نیت به وهی فیрман ده کات، ته وه شمان فییر
 بکات که سودمان پیی ده گه یه نیت.

علی خان

مزگه وتی قازی محمد - که لار

بۆ نویینی ئەم بابەتە؟

ئەوانە‌ی پالنەر وھۆکار بوون بۆ نویینی ئەم بابەتە:

- تەشەنە‌کردنی ئاھە‌نگگیران بو بەم جەژنە‌وہ لە نیو وڵاتی موسلمانان بە گشتی و خودی موسلمانان بە تاییەتی.

- بایە‌خدان بەو جەژنە لە لایەن زۆریکی موسلمانانە‌وہ کہ خەریکە وەکو دوو جەژنە شەرعیە‌کە‌ی لیدیت، ئەگەر وای لی ئەھاتبییت، بە‌لکو لەو دوو جەژنە‌ش زیاتری نە‌کردییت.

- گەورە‌یی تاوانی ئاھە‌نگ و خۆشی کردن و بە‌شداریکردن لەم جۆرە جەژنانە.

- بی ئاگایی زۆریکی موسلمانان لە ھەقیقەتی ھزر و فیکری گاور و جۆلە‌کە‌کان: دەرھەق بە‌خوا، دەرھەق بە‌خۆیان، دەرھەق بە‌سەر جەمی خە‌لک بە‌گشتی، و موسلمانان بە‌تاییەتی.

- پونکردنە‌وہ‌ی رای شە‌رع لەم بارە‌یە‌وہ. ووریاکردنە‌وہ و ئاگادارکردنە‌وہ‌ی موسلمانان لەم جەژنانە، چونکە ئەم ئاھە‌نگگیرانە‌ی موسلمانان بە جەژنە‌کانی ئەوانە‌وہ: یان بە‌ھۆی نە‌زانینی رای شە‌رعە لەسەر ئەو جەژنانە، یان بە‌ھۆی کە‌متە‌رخە‌میانە، جا ئەم بابەتە بۆ فێرکردنی نە‌زانە‌کان و ووریاکردنە‌وہ‌ی کە‌متە‌رخە‌مە‌کانە.

بویه به پشتیوانی و ته و فیک و یارمه تی خوا سبحانه، باسی سه ری سالی
 زاینی ده کهین، و حوکی ناهه نگیران و به شداری کردن و خوشی کردن
 و پیروزیایی کردن به و یاده وه، بابه ته که شمان له م ژیر هم ناونیشانه ده بیّت:
 «وریا کردنه وهی موسلمانان له ناهه نگیران به جه ژنی بی باوه پر
 و جوله که و گاوره کان»، به لام تکام وایه به وردی بیخوینسه وه و سودی لی
 ببینه، خو شه گهر سودت لیبنی، شهوا هرگیز که مته رخه می مه که له
 دعای خیر بو که سیك سودت پیده که یه نیّت، و پاشان هه له یه کت بینی
 دایپوشه و به دیاری بیبه خشه به نوسه ره که ی بیگومان - إن شا الله - به و
 دیاریهت خوشحال ده بیّت. پیشینانیشمان فه رمویانه «تیماندار سترت ده کا
 وئاموژگاریت ده کا، به لام مونافیق و فاجیر و خراپه کار ئابروت ده با
 وعه بیدارت ده کات»^(۱).

^(۱) پروانه جامع العلوم والحکم حه دیسی حه وته م.

دهستپیک

خوینهره بهرپزه کان...

چیرۆکیکم خوینده وه سه رم لئی سوپما، منیش بو تانی دادهرپزه وه
 و ده یگپر مه وه، جا نازام ئیوه ش سه رتان سوپ نامینیت؟
 «کۆمه له براده رپک دانیشتون ویه کیکیان ئه لئ: رۆژیک ئه بیته
 گه نجیکی ته مه ن ۲۵ سال، ئه م گه نجه خه لکی ئه مریکایه و دانیشتوی
 واشینتوتونه و ناوی ده یقید میخائیله، خاوه نی دوو سی مندالیکه،
 که مانگی زیلحیججه نریک ده بیته وه دئی زۆر خو ش ده بیت! له گه ل مندال
 و خیزانه کهیدا هه میشه ته ماشای ته له فزیۆن ده که ن و بزنان که ی جه ژنی
 موسلمانانه! دوا ی چاوه پروانی بو یان ده ده که وی که رۆژی جومعه جه ژنی
 قوربانی موسولمانانه، به خیرایی! ده پروا بو بازار ی واشینتوتون به
 خاوخیزانه وه، جل و به رگی جوان بو مال و منداله که ی ده کرپیت! جلیکی
 جوانی جه ژنانه ش بو خیزانه که ی ده کرپیت! له بیریشی ناچیت هه ندیک گلۆپی
 جوانی بۆنه کان بکرپیت تا بو جه ژن مالیان رازاوه بیت! ههروه ها ده پروا
 ئاژه لئیکیش ده کرپیت! به پاره یه کی زۆر! -چونکه جه ژنی قوربان ئاژه ل
 سه ربپینی تیدایه - که جه ژن دیت مال و دوکان و بازاره کانیش هه موی به
 گلۆپ رازینراوه ته وه و پارکه کان په نگ و بو نیان جیاوازه و وه ک پیش جه ژن
 نیه .

له سهر سوننه تی په یامبهړ ﷺ نازده له که سهر ده برې! پاشان ده یکات به سی به شه وه! به شیکی هه لده گری، و به شیکی ده خون، و به شیکی ده داته فه قیران و هه ژاران و نه داران».

- براده ره کانی لپی توره ده بن و نه لپن شه وه تو باسی ده که یت کافرہ یان موسلمانہ؟!

شه ویش ده لی: بو سه یرتان لیدیت چه ند رژیکی تر شه وهی ده یقید میخائیل بو چه ژنی موسلمانان کردی، ده بیسنن موسلمانان له جه ژنی شه واندا ده یکه ن؟! به لکو نازانیت له خوشیدا چی بکات؟! کام جلوبه رگه له بهر بگات؟! کام دیاریه بکری بو هاوړپکانی؟! چ شیرینه ک دابه ش بکات؟! نامه بو چه ند که س بنیری؟! له مه بو سه یرتان نایه!

سه رنجیکی ناوی ده یقید و میخائیلش بدن، ده یقید داوده، و میخیل میکائیله، و جوزیفیش یوسفه، هه فه هه وایه و هتد... هه موتان شه جوړه ناوانه تان بیستوه که گه لانی بی باوهر له خوینی دهنین؟! که شه ناوانه وه کو داود و میکائیل و یوسف و ټیبراهیم و یعقوب و ټیسماعیله کانی خویمان وایه، جا بو من و تو عه یبه ناوی بنین داود و میکائیل و یوسف و ټیبراهیم و یعقوب و ټیسماعیل و عه بدوللا و عه بدورره حمان و شه حمده و موحه مده و خه دیجه و فاتیمه و عائیشه، به لام بو شه وان به ناسایی ده زانی ناوی خویمان بنین داود، میکایل، یوسف.. شه وان ناو دهنین به ناوی مه لایکه ته کان و په یامبهړان و پیاو چاکانی خویناوه و ناساییه، به لام ټیمه شه بکه ین شه وا

له نه‌ته‌وه‌ی خوومان هه‌لگه‌راوینه‌ته‌وه و توشی عه‌یبه ده‌بین و دواکه‌وتو ده‌بین به هۆیه‌وه؟! به تاییه‌تی له هه‌ندی شار و هه‌ندی شویتندا ته‌وسا توشی عه‌یبه هاتوی منداله‌که‌ت نار بنییت عبدالله یان عبدالرحمن و.. هتتد!!!

نهم چاولیکه‌ریه بۆ؟

ئێین خه‌لدون له مقدمه‌که‌ی خویدای ده‌لی هه‌میشه خه‌لکانی ژیر ده‌سته‌ن، چاولیکه‌ری خه‌لکانی بالا ده‌ستده‌که‌ن، هه‌میشه خه‌لکانی لاوازن چاولیکه‌ری خه‌لکانی به‌هیز ده‌که‌ن، ئاکاریان ره‌نگی ئاکاری ته‌وان ده‌گریت، عورف و عادات و ته‌قالیدی ده‌سه‌لاته‌ زاله‌که‌ جیبه‌جی ده‌که‌ن.

وه‌کو حالی ته‌مپۆی ئوممه‌تی ئیسلام، به‌هۆی زالی و لاتانی پۆژئاوا و ته‌میریکا و یه‌هودیه‌ت و نه‌صرانیه‌ته‌وه به‌سه‌ر وولاتانی موسولماندا ده‌بینی خه‌ریکی چاولیکه‌ری کویرانه‌ی ته‌وانن، ته‌مه‌ش سونه‌تیکی ئاسایی ژیانه وخوا وای بۆ داناوه: ته‌وه‌ی زال و بالاده‌ست بی‌ت عورف و عاده‌تی ته‌وه‌ی جی به‌جی ده‌گریت، ته‌قلیدی ته‌وه‌ی باوه وئاوده‌خواته‌وه، ته‌میش ئیشی بۆکراوه و به‌ئان وساتیک وای لی نه‌هاتوه..

له‌وانه‌ جیهانگیری، ته‌مه‌ش وه‌ک له‌ ناوه‌که‌یه‌وه دیاره، ته‌بی‌ت دابونه‌ریتی ته‌وان جیهان بگریته‌وه، تا وای لی‌بی‌ت هه‌ر پۆژئاوایی نه‌بی‌ت جلویه‌رگه‌که‌ی قات و بۆینباخ بی‌ت، به‌لکو ته‌بی جیهان هه‌موی وه‌ک ته‌وه له‌به‌ر بکات وه‌ک ده‌بینن، من نمونه‌یه‌کم هینایه‌وه و تۆش ده‌توانیت بیکه‌ی

دینی ئیسلام سه ربه خویه ، کامله ، گشتگیره

دینی ئیسلام شه ربه تیکی سه ربه خویه ، کامله ، گشتگیره ، بی پیوسته ، بویه به هیج شیوه یه که قبولناکات تاکه کانی بینه ژیر دهسته وشوینکه وته وچاولیکه ری جگه له ئیسلام ، په رستشی یه کیک بکه ن غهیره الله ، ماموستایه کی تریان هه بیت جگه په یامبه ر موحه مه د صلی الله علیه وسلم ، به رنامه ی ژیانیان وه رگرن له جگه له ئیسلام .

یه ک خویان هه یه شه ویش الله یه .

یه ک په یامبه ریان هه یه شه ویش موحه مه ده

یه ک ئاینیان هه یه شه ویش ئیسلامه .

به لئی ، به راستی شه مرۆ شوینی هه نگاو وپیکانی رۆژئاوا ییه کان ویه هود ونه صرانیه کان که وتوین ، که چی له رۆژگارینکدا شه وان شوینی موسولمانان ده که وتن :

شه مرۆ بینیوتانه که سینک قات وپوینباخ له بهر بکات پی ی ده لئین : شه فندی ورۆشنبیر!؟ شه مه بووه به ره مزی سه قافه ت .

به ریزه کاتم... رۆژگارینک له شه وروپا شه وه ی بیوستایه پینی بلین رۆشنبیر ، جو به ی له بهر ده کرد ، عه مامه ی له سه ر ده کرد ، دوگمه «قۆپچه» ی قه د کراسه که ی گه وره ده کرد ، بۆ شه وه ی وه ک جو به ده رکه وی ، چونکه جو به دوگمه که ی گه وره بوو!!

په خشانه که ی م. هه ژاری موکریانی له م باره وه

هه ژاری موکریانی - غفر الله له و عامله بلطفه - جوان ده فهرموی:

«رۆژی که ئیسلام بوو، له ناوی گهلاندا باوی بوو، زیپی هه بوو، زۆری هه بوو، چی بگوتا هه ر نه وه بوو... مامۆستا کان له رۆژتاوا له فیگرگه، له زانستگا کان، له ناو کۆپی که یخودایان، کاریان لاسایی موسلمان بوو، دابی نه وانیان پی جوان بوو، کهوای شورپیان ده بهر ده کرد، عه مامه یان له سه ر ده کرد... ده ست رهنگینانی خاچ په رست که ده ست کریکیان ریکده خست، فیلان ده کرد مۆری الله یان لیده دا، رهنگی ئیسلامیان پی ده دا، تا وا بزانی نه و کارانه هی ولاتی موسلمانه، کاری شام و بوخارایه، کرگاری^(۲) به لڅ و به غدایه، نهسته نبوله، توسه، رهیه، کاری وه ستای غه رنادیه، ته نانه ت خاچی گه ر دنه ند ناوی الله یه کیان لی هه لده که ند...»^(۳).

هه ر خۆی - خوا لی خۆش بی ت - حا لی نه مرۆشمان وه سف ده کات و نه لی ت: «ئیستا... قه رزی کۆنه ده دهینه وه، له چی نه دا کلاوی له نگه ری سه ر، جبه ی قۆل فش و قۆل ده بهر^(۴)، ته دای رۆژتاوا ده ر دینن، ئورویا بیانه

^(۲) کرگار واته: پیشه و صنعت.

^(۳) یه که له په نای خال و سیفری بی برانه وهی هه ژاری موکریانی ل ۷-۸.

^(۴) قۆل: واته فش.

ده نوینن، ئەوا ئیستاش له رۆژه لاتی بارکه وتو، له ناو گوچکه ی گادا خەوتو، مێیدی ئین^(۵) له دەستکاریان دەدەن...^(۶).

بەلێ: رۆژگاریک ئەوان موعجیبی ئیمە بوون، بەلام بەداخەو! له مێژوودا هاتوو دەلێ: «شاژنی عوسمانیەکان دەستەسپێک بە دیاری دەداتە شاژنی فەرەنسا، شاژنی فەرەنسا له دلێ نایە لوتی پێ بسپێت».

له مێژوودا هاتوو - له سەرچاوەکانی خۆیاندا -: «عەباسیەکان سەعەتییان له گەل کۆمەلێک شتدا ناردوو بە یەکیک له پادشاکانی رۆژئاوا، ئەلێ: لێی ترسان و ویستویانە فری بەدن! تا سەفیرە که ووتیەتی ئەمە سەعاتە؟!»^(۷).

بەلام بەداخەو ئەمە رۆ هاوکێشە که پێچەوانە بۆتەو.

که بوترایە: ئەمە هی ولاتی ئیسلامە ئەو بەری بوو و نرخی گران بوو، ئیستا بلێ هی ئەوروپایە، ئەوسا باوی زۆرە، نرخی که ی گرانە، ئەگەر خانویەکی جوان بێت و کۆمەلێک موصەفاتێ گرنگی تیدا بێت ئەوسا پێی دەلێن خانوی غەربی، إنا لله وإنا إليه راجعون.

^(۵) واتە: «...made in» ئیمەش بمانەوی رەواج بە شتیکی بەدەین مەید ئینی ئەوانی لێدەدەین.

^(۶) یەک له پەنای خال و سیفری بێ برانەوێ هەژاری موکریانی ل ۸.

^(۷) محمد خزری بەگ، له مێژووەکە خۆیدا باسی ئەمە دەکات و دەلێ له سەرچاوەکانی

ئەواندا شتی وا هاتو، له سەرچاوەکانی خۆماندا شتی وام نەبینیو...

موسلمانان شوینی جوله که وگاوره کان دهکهون

ئەمەش میصداقی فەرمايشتی په یامبەری خوايه صلی الله علیه وسلم، وه کو له سه حیحهینی بوخاری ومسلما هاتوه، له هه دیسه که یه ئه بو هورهیره وئەبو سه عیدی خودری وسه هلی کوری سه عد وغهیره ئه ویش، کهوا په یامبەری خوا ﷺ: «لَتَتَّبِعَنَّ سَنَنَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ شَبْرًا بَشِيرًا، وَذِرَاعًا بَدْرَاعًا، حَتَّىٰ لَوْ دَخَلُوا جُحْرَ ضَبٍّ لَدَخَلْتُمُوهُ» واته: «سویند بی، شوین پی ئهوانه ی پیش خۆتان هه لده گرن، شوینی ریبازی ئهوانه ی پیش خۆتان ده کهون، بال به بال، بست به بست، یانی ئهوانده به وردی شوینیان ده کهون، ئهوان هه رچی بکه ن ئیوه ش ده یکه ن، ته نانه ت ته گه ر برۆنه نیو هیلانە ی بز ن مژده که وه، -یان مارمیله که - ئیوه ش ده رۆنه نیویه وه، وتیان: ئه ی په یامبەری خوا مه به ستت جوله که وگاوره کانه، له رپوايه تیکی تر دا: مه به ستت فارس ورۆمه کانه، فەر موی: ئه ی کی جگه له وان؟»

بۆ خۆشه ویستمان ﷺ نمونه ی بز ن مژده که ده هیئیته وه؟

موناوی له فیض القدیر دا ئەلی: بۆیه نمونه ی بز ن مژده که ده هیئیته وه، له بهر ئه وه ی هیلانە که ی زۆر ته سک ونا ره حه ته، یانی: ته گه ر ئیشی نابه جی وخراب ولار ولیریش بکه ن، ئیوه هه ر شوینیان ده کهون.

به راستخه ره وهی ئەم قسه یه ش، ئەو رپوایه ته که ده فه رموی: ئە گه ر
تیایاندا هه بی به ناشکرا پرواته لای دایکی خوئی، له ئومه تما ئە بی به
ناشکرا ده پرواته لای دایکی خوئی. صدق رسول الله صلی الله علیه وسلم.

بینیتان چۆن ئە گه ر برۆنه نیو کونی بزهن مژده کیشه وه هه یه له م ئومه ته
ئوه ده کات؟

ته ماشا ده که هیت بیکاره، بیزاره، روی ته له کانی قژی ده کاته ئاسمان،
سبهینی لیتره ده بیته مۆدیل!

پانتۆله که ی له ئە ژنۆوه ده درینیت! ئە وهی لای ئیمه ش سبهینی ده یدری
وده ی کات به مۆدیل! تو ته ماشای ئەم دوا که وتوییه !!

بو ناساییه بلیی: نابی ناههنگ بگپریت؟

له بهر: که تاوان زۆر بوو ناسایی ده بیته وه

به لی خو شه ویسته کان...

چه ندیک باوه داب ونه ریتیان، چه ندیک زۆرن ئە وانه ی شوینیان ده که ون
له چاک وله خراپه کانیان؟

زۆر زۆرن!

ئەم زۆریه ش وای کردوه سه یرمان لیدی که ده گوتری نابیت به شداری
ناههنگ و خوشی سه ری سال بکریت، چونکه زۆرینه ده یکه ن.

جا تاوان سیغهتیکی ههیه که زۆر بوو، وتهشه نهی کرد، ئاسایی دهییت چ له لای تا که کان چ له لای کۆمه لگاگان.

چهند تاوان هه بوو کاتیکی یه که جار نه نجامتا یه که رۆژ تا ئیواره له بهر نه و تاوانه گریایت و په شیمانیت کیشا، به لکو هه تا یه که ههفته، به لکو هه تا مانگیکی، که دوا ی نه وه تاوانه کهت نه نجام دایه وه نه جار دیان که متر، بۆ سییه م جار له پیشتەر که متر تا وای لیهات ئیستا شتیکی ئاساییه، وانیه!؟

له ناو کۆمه لگاش به هه مان شیوه: تو ته ماشای جلوه بهرگ وروت بونه وهی ئافره تان بکه، ته ماشای تی که لای نیوان ژنان و پیاوان و کوران و کچان بکه، نه وسا نه م شتانه به ده گمه ن، یان که م، یان نه بوبوون به دیارده. به لام نه مپۆر بۆ نمونه له قوتابخانه و خویندنگاگان تی که لای هه یه که چی زۆر ئیک هه ر نازانن نه وه حه رامه، که به کۆرای ئومه تی ئیسلام وزانایان و موسلمانان حه رامه.

که نه مه تان زانی وزانیشان په یامبه ر ده فه رموی: نه وه نده شوینیان ده که ون، ته نانه ت نه گه ر به ئاشکرا له گه ل دایکی خویناندا زینا بکه ن، ئیوه ش نه وه ده یکه ن.

ئیتیر سه یرتان لی نه یه ت، و به توند ره ویشی مه زانن که سیکی بلیت نابی به شداری بکری له جه ژن و ئاهه نگ و بۆنه تاییه ته کانیاندا. چونکه:

له ناخر زه ماندا ئیسلام نامۆ ده بیئت

به تایبەت ئیمە له ناخیر زه مانداین وله ناخیر زه مانیشدا ئەو دینه نازیزه غەریب دەبیئت؟!

دروشه کانی ئیسلام بەره بەره نامینن، تەنانەت پەیا مبهەر ﷺ دە فەرموی: «وای لیدی ئەناو مزگەوتدا خاشعیك نامینی، تەنانەت وای لیدی، خەلك نازانن بەس دەلین باب ویا پیرانمان گوی لیبووہ لا إله إلا الله یه کیان ووتو». تەنانەت له صەحیحی مسلمدا پەیا مبهەر ﷺ دە فەرموی: «لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى لَا يُقَالَ فِي الْأَرْضِ اللَّهُ اللَّهُ»، واتە: «قیامەت هەناسی هەتا وەکو لە سەر زەوی ناوتری: الله الله!».

ناوی الله نامینی، بۆیە سەیرتان لی نەییەت، وناو ونا تۆرە ی ناھەق لەیە کتر نەیین.

ئە ی بۆ هەندیک دەیکەن و بە دروستیشی دەزانن؟ کییە وا خەلك چهواشه دەکات؟

سەرە نەزانیەکان خەلك چهواشه دەکەن

سەرە نەزانیەکان خەلك چهواشه دەکەن، بە تایبەتی زانا و مامۆستا و بانگخوازی خو فرۆش و دین فرۆش و هەوا دۆست، پیاوی کورسی و پیاوی دەسەلات، دەوریان هەیه لە فریودانی خەلك.

جگە لەو هۆکارانە ی پیشو باسما ن کرد که بۆ سەیرە بگوتری سەری سال

حەرامە؟

هۆکارێکی تر: سه‌ری نه‌زانه، که فه‌توا ده‌ده‌ن به‌بێ زانسته، به‌وه‌هۆیه‌وه خه‌لك به‌ره‌و لاړی وهه‌لدیږ ده‌به‌ن، به‌ناو زانا، به‌ ناو مامۆستا، به‌ناو پێشه‌وا، فه‌توا بۆ خه‌لك ده‌ده‌ن و خۆیشیان پیرۆزبایان لێده‌که‌ن، ئا ته‌مانه‌ن سه‌ری نه‌زان که په‌يامبه‌ری خوا صلی الله علیه وسلم هۆشیاری کردینه‌ته‌وه لێیان، وه‌کو له صحیحی بوخاری و مسلمدا هاتوه، په‌يامبه‌ری خوا ﷺ ده‌فه‌رموی: ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَقْبِضُ الْعِلْمَ أَنْتَزَاعًا يَنْتَزَعُهُ مِنَ النَّاسِ، وَلَكِنْ يَقْبِضُ الْعِلْمَ بِقَبْضِ الْعُلَمَاءِ، حَتَّى إِذَا لَمْ يَبْقَ عَالِمًا، اتَّخَذَ النَّاسُ رُؤُوسًا جُهَالًا، فَسُئِلُوا فَأَفْتَوْا بِغَيْرِ عِلْمٍ، فَضَلُّوا وَأَضَلُّوا﴾.

واته: «خوا سب‌حانه زانسته ناباته‌وه به‌وه‌ی هه‌لی بکیشی له‌ناو خه‌لكدا هه‌لب‌گریت، به‌لكو زانسته ده‌باته‌وه به‌ روح کیشنانی زانایان، هه‌تا ته‌وه‌نده‌ی زانایه‌ک نه‌ما، ته‌وسا خه‌لك کۆمه‌لێک سه‌ری نه‌زان بۆ خۆیان داده‌نین، پرسیاریان لێده‌کری وه‌لام ده‌ده‌نه‌وه هه‌م خۆیان گومرا ده‌که‌ن وهه‌م خه‌لكیش گومرا ده‌که‌ن».

به‌لی، رۆژگارێک دیت زاناکان نامینن له‌ناو خه‌لكدا، خه‌لكی کۆمه‌لێک جاهیل و سه‌ری نه‌زان داده‌نین و پرسیاریان لێده‌که‌ن، فه‌توا له‌وان وهرده‌گرن، هه‌ربۆیه‌ له‌به‌ر ته‌وه‌ی فه‌تواکانیان له‌ زانسته‌وه نیه، له سه‌رچاوه‌کانی شه‌ریعه‌ته‌وه وهریان نه‌گرتوه، به‌هۆی مه‌صالحی لایه‌نی خۆیانوه ده‌ریکردوه، بۆیه‌ خۆی گومرا ده‌کات و خه‌لكیش گومرا ده‌کات - په‌نا به‌خوا -.

جهژنی سه‌ری سال جهژنیکی ئاینیه

به‌ئێ خۆشه‌ویسته‌کان، به‌ریزه‌کان.. جهژن به‌ کوڤده‌نگی سه‌رجه‌م شاره‌زا و عاقله‌کان په‌یوه‌سته به‌ ری‌باز و شه‌ریعه‌تی ئاینه‌کانه‌وه، هیچ جهژنیکی بی‌هۆده‌ نیه، مه‌گه‌ر په‌یوه‌ستیه‌کی هه‌یه به‌ ئاینیکه‌وه، به‌تایبه‌تی ئه‌و جهژنانه‌ی که سه‌ر به‌ ئاینیکن، مه‌گه‌ر په‌یوه‌ستی هه‌یه به‌ شه‌ریعه‌ت و به‌ ری‌باز و به‌ ته‌ریقه‌تی ئه‌و ئاینه‌وه.

جا یه‌کیک له‌و جهژنانه‌ی که له‌م کتیبه‌ مه‌به‌ستمانه^(A)، جهژنی سه‌ری سالی زاینیه، که په‌یوه‌سته به‌ عه‌قیده و به‌ مه‌نه‌ج و به‌ فیکری گاوه‌کانه‌وه.

بۆیه‌ش وا ده‌لێم با که‌س نه‌ئێ ئه‌م ئاینه‌ په‌یوه‌ندی نیه به‌ ئاینی مه‌سیحه‌وه!

من پرسیارێک ده‌که‌م: ئه‌گه‌ر په‌یوه‌ندی نیه به‌ ئاینی مه‌سیحیه‌وه، که‌واته جهژنیکی قه‌ومیه، ئه‌گه‌ر جهژنیکی قه‌ومیه، تۆ بۆ ئاهه‌نگ به جهژنی نه‌ته‌وه‌یه‌کی ته‌روه ده‌گی‌پری؟! مه‌گه‌ر تۆش قه‌ومی خۆت نیه، ومیلله‌تی خۆت نیه؟! و جهژنی خۆت نیه?!

دوو که‌س گومانیان له‌وه‌دا نیه که ئاینیه:

^(A) به‌لکو بۆ هه‌ندیک جهژنی تریش له هه‌ندیک روه‌وه ده‌شیت و هه‌ک نه‌ورۆز.

ته نانهت له سهری سالدا خواردن له سهه سفرهیه کی دوور ودریژ داده نیی
دهستی بو راناکیشن تا نزیکه یه کاتژمیریکی.

بو؟ بو ته وهی یسوع بی به ره که تدار ی بکات!

یهسوع کییه؟ واته عیسا، عیسا لای ته وان یانی په روه ردگار.

بیروباوهری نه و گاورانه ی لاسایی ده که ینه وه:

خوینهری به پریژ...

دهزانن نیمه به جهژنی سهری سال لاسایی چ میلله تیک ده که ینه وه؟

لاسایی گاوره کانی پیده که ینه وه، عه قیده یان چۆنه گاوره کان؟

عیسا به خوا دهزانن، هه ندیکیان ده لاین: نا کوری خواجه، هه ندیکیان

ده لاین: ثالث ثلاثه، سییه می سی خواکه، باوک ومه ریه م وعیسا - په نا

به خوا له م کوفره گه ورانه -.

خوا سبحانه و تعالی له باره یانه وه ده فه رموی: ﴿وَقَالَتِ النَّصَارَى

الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ﴾ واته: «نه صرانیه کان ته لاین عیسا کوری خواجه».

هه روه ها ده فه رموی: ﴿لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ﴾،

واته: «سویند به خوا کوفریان کرد ته وان هی وتیان: خوا عیسای مه سیحی

کوری مه ریه مه».

هه روه ها ده فه رموی: ﴿لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ وَمَا مِنْ إِلَهٍ

إِلَّا إِلَهٌ وَاحِدٌ وَإِنْ لَمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾

واته: «سویند به خوا کوفریان کرد به خوا نه وانهی وتیان خوا:» ثالث
 (ثلاثة) یه، سییه می سیّ خوا که یه، خوا ومه ریه م وعیسا».

ته نانهت عیسا له قیامت له سهر ثم بیرو باو دهره یان ته به را وحاشایان
 لیده کات، وه که په روه ردگاری مه زن بو مان ده گیریتسه وه وده فه رمویت: ﴿وَإِذْ
 قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ اأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّي إِهْلِينَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتُ فَعَلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعَلَّمَ
 مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ * مَا قُلْتُ هُمْ إِلَّا مَا
 أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا
 تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ * إِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَلِئِنَّهُمْ
 عِبَادُكَ وَإِن تَغْفِرْ لَهُمْ فإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾

واته: «باسی نهو کاته یان بو بکه که خوا به عیسا ی کوری مه ریه م
 نه لی: ثایا تو به خه لکت وتوه من ودایکم بکه ن به په رستراو ومان په رستن،
 وتی: خوا یه پاک ی بو تو له هه مو که م وکورتیه که، من بو م شیوا نیه و بو شم
 نیه شتی ناوها به رام بهر به تو بلیم، خو نه گهر شتی واشم وتسی ته وه تو
 ده زیانیت ولیت شراوه نیه، تو ده زانی چی له دهرونی مندایه، به لام من
 نازانم چی له نه فسی تو دایه، تو زور شاره زا وزانای به نه یینی
 وشاردراوه کان، له وه زیاترم نه وتوه که تو فرمانت پیگردوم بیلیم، که الله
 ی هق په رستن که په رستراو به دیه ی نه ری من وئیو ده شه...».

لاسیایی که سانییک ده که یته وه که عیسا به کورپی خوا ده زانن؟! پهنا به خوا له و کوفره گه وره.

ئه و کوفره ی که: ﴿تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَنْفَطَرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَخُرُّ الْجِبَالُ هَدًّا * أَنْ دَعَا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًّا * وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا * إِنَّ كُلَّ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتِيَ الرَّحْمَنِ عَبْدًا﴾، واته: «ئه لئین خوای تعالی مندالی هه بووه، -الله اکبر له و وشه گه وره یه- قسه یه کی زۆر گه وره تان کرد، برپاریکی زۆر گه وره تاندا، زولمیککی زۆر مه زنتان کرد، وه خته تاسمانه کان ده ته قیته وه، زهوی شهق ده بات، شاخه کان له ت و پهت ده بن له سه ره ئه و قسه نه شیوا و ناشیرینه».

ناههنگ ده گێرن له گه له ئه وانیه ئه لئین عیسا کورپی خوایه؟

به لکو خویمان خیلافیان هه یه، هه ندیکیان ده لئین خوایه، هه ندیکیان ده لئین کورپی خوایه، هه ندیکیان ده لئین سی یه می سیانه که یه. ئه مانه ش شیرکن، گه وره ترین تاوانیش له دینه که ی تۆی موسلماندا شیرکدانانه بو خوا، ئه ی بو ئه وان ناههنگ ناگێرن به بۆنه ی یادی له دایک بوونی په یامبه ره صلی الله علیه وسلم، و به یادی هیجره ته وه -که قبولمان نیه- بو؟

پیتان سه یر نیه؟

توخوا پیتان سه یر نیه.. راهیبیک یان قه شه یه که له ئه و روپا برۆا دابنیشیت و خوتبه بو ئه و خه لکه بلیته وه... بلی: ئه ی خه لکینه یادی

له دايك بوونى په يامبهر بکه نه وه، يادى سه رى سالى هي جري بکه نه وه!!!
ده زانن ئيمه ش هه روا ده که ين.

رؤښى له دايك بوونى عيسا به روونى ديار نيه! ^(٩)

^(٩) من كه ئيسا بؤ چاپى دووهم پيداچونه وه بهم ناميلکه يه ده که م، وبه رواى ١٢-١٢-
٢٠١٢، هه واليکم بهرچاو کهوت له مفکره الاسلام، که له رؤژنامه ي ته له گرافى
بريتانيه وه گواستويه تيه وه، نه مه ش ده که يه تى:

«ذکرت صحيفه تليجراف البريطانية، أن «بندیکيت السادس عشر» بابا
الفاتيكان، كشف فى كتاب جديد له أن المسيح قد ولد قبل سنوات من التاريخ
المعتقد لميلاده، وهو ما يعنى أن التقويم المسيحى يستند إلى حسابات خاطئة.
ووفق الصحيفه فإن زعيم الفاتيكان أشار فى كتابه الذى نشر الأربعاء
الماضى، وجاء تحت عنوان «يسوع الناصرى: روايات الطفولة»، إن الخطأ
ارتكبه راهب يعرف باسم ديونسيوس أى دينيس الصغير فى القرن السادس.
وقالت التليجراف إن الكتاب الذى بدأ بيعه فى جميع أنحاء العالم وشملت
الطبعة الأولى منه مليون نسخة، إلى القول بأن حساب بداية التقويم المسيحى
المستند إلى ميلاد المسيح قد قام به الراهب ديونسيوس، الذى ارتكب خطأ فى
الحساب يقدر بعدة سنوات، فكان التاريخ الفعلى لميلاد المسيح قبله بعدة
سنوات.

گاواره کان خۆیان خیلافیان ههیه له نێواندا که چ سالتیک له دایک بسوه،
چ جای رۆژ و مانگه کهی، زۆربهی گاواره کان ده لێن ده که ویتته ٢٥ی
دیسه مبره وه واته ٢٥ی مانگی ١٢^(١). که واته ناکه ویتته سه ری ساله وه که
ئه مهش سو دیککی چاکه.

وأضافت: «الكتاب تضمن التأكيد على أن التقويم المسيحي استند على
فرضية خاطئة ليس جديدًا، فالعديد من المؤرخين يعتقدون أن المسيح قد ولد بين
العامين السابع والثاني قبل الميلاد، إلا أن حقيقة أن تثار الشكوك حول أحد أهم
التقاليد المسيحية من جانب زعيم أكثر مليار مسيحي ملفتة للنظر. حول نفس
الموضوع، قالت شبكة «CNN» سى إن إن الإخبارية الأمريكية: «بحسب الأبحاث
التي قام بها البابا، فإن روايات الإنجيل لا توفر أدلة على وجود حيوانات حول مهد
المسيح، كما يظهر في العديد من الأيقونات والصور، كما يشكك في مصداقية اللوحات
التي تُظهر غناء الملائكة ساعة الولادة، وقال أليساندرو سببسيالى: «البابا يرغب من
خلال الكتاب في توفير صورة أوضح للمسيح تُظهره بصفته شخصية تاريخية عاشت
على الأرض وخاطبت الناس كسائر الشخصيات، والهدف ليس تصحيح بعض
«الأساطير» المرافقة للقضية». الجمعة ٢٣ نوفمبر ٢٠١٢.

^(١) لهم کاتهی من ئەم نوسراوه پاکنوس ده کهم که به روارى ٢٥/١٢/٢٠١١ یه که ناله
کوردیه کان به راسته و خۆیی ناههنگی له دایکبونی مهسیحیان له که نیهسه که کانه وه
گواسته وه به راسته و خۆیی، که واتای ئەوه ده که یه نیت ٢٥/١٢ له دایک بووه به رای
ئه مان.

به لگه کانی حه رامیتی ئاهه نگیران بهم بونه یه وه؟

به پریزه کان.. بۆ حه رامه ئاهه نگ بگپین به یادی سه ری ساله وه؟
 هه لبهت وه کو عه رزی خزمه تا نکرده، عه قل به سه بۆ وه لامدانه وهی،
 بیری لی بکه یته وه به سه، به لام له روی نه قلی شه وه به پیویستی ده زام
 کۆمه لیک ئایهت و حه دیس لهو باره یه وه به یئینه وه.

یه که م: خوا سبحانه و تعالی باسی عباد الرحمن - به نده چاکه کانی -
 خۆی ده کات، یه کیک له سیفه ته کانیان که باسی ده کات ته وه یه: ﴿لَا
 يَشْهَدُونَ الزُّورَ﴾، واته: «ته وانه ی که ناماده ی جهژن وناهه نگی کافره کان
 نابن». ته مهش ته فسیری موحه ممه دی سپرینه و مو جا هید و پرده یعی کوری
 ته نهس و عی کریمه و زه حاک و عه مری کوری مورده یه، هه مو یان و تو یانه :
 «مه به ست لهو ئایه ته ناماده نه بوونه له جهژنی کافراند».

ته وهش و سه فی به نده چاکه کانی خودایه سبحانه.

به لگه ی دووهم

دووهم: له سونه نی ته بو داو ده به سه نه دیکی سه حیح هاتوه له
 ته نه سه وه، ته لی: ﴿قَدِمَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْمَدِينَةَ، وَهُمْ يَوْمَئِذٍ
 يَلْعَبُونَ فِيهَا، فَقَالَ: مَا هَذَا يَوْمَئِذٍ؟ قَالُوا: كُنَّا نَلْعَبُ فِيهَا فِي الْجَاهِلِيَّةِ. فَقَالَ
 رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ اللَّهَ قَدَأَبْدَلَكُمْ بِهَا خَيْرًا مِنْهَا، يَوْمَ الْأَضْحَى
 وَيَوْمَ الْفِطْرِ﴾.

کاتیک په یامبهری خوا ﷺ ته شریفی ده گاته مه دینه، ته ماشا ده کات خه لکی مه دینه دوو پږژیان هه یه یاری و خوشی تیدا ده کهن، له ریوایاتی تر دا ئه لئ: ئەو دوو پږژه جه ژنی میهره جان^(١) و جه ژنی نه ورۆز سووه-، جا فه رموی: ئەم دوو پږژه چیه؟ ئەم مونسه به ته چی یه؟ وتیان: ئەمه دوو پږژه، هه ره له کۆن و نه فامیدا نا هه نگمان تیدا گپراوه و یاریمان تیدا کردووه، په یامبهری خوا ﷺ فه رموی: به راستی خوا سبحانه و تعالی ئەو دوو پږژهی بۆ گۆپیون به دوو پږژی له وه چاکتر و باستر: «پږژی جه ژنی ره مه زان و پږژی جه ژنی قوربان».

به لگه که له کویدا یه؟

١. رسولی خوا ﷺ ده فه رموی: «خوا بۆی گۆپیون به له وه چاکتر»، مه عقولّه له یه ک کاتدا گۆراوه که وله جیدانراوه که ش هه بن؟ مه عقولّه له یاریه کدا یاریزانیك ته بدیل بکه یه و به کینکی تر له جیگایدا دابنریت، له هه مان کاتدا هه رد و کیشیان یاری بکه ن؟! شتی وا نابیی، هه ربۆیه رسول الله ﷺ، قوربان و ره مه زانی کرد به به دیلی میهره جان و نه ورۆز، که واته ئیعتبار بۆ نه ورۆز و میهره جان نامینیت.

^(١) میهره جان و وشه یه کی فارسیه، میهر: یانی وه فا، جان: یانی سولتان و ده سه لات، واته: پږژی و ه فا بۆ ده سه لاتدار یان نزیک له و مانایه، جا زۆرێک ئیستا نه و ده سه وازه یه به کار ده هیتن له بۆنه کاندای ناوی میهره جانی لینه دینن، هه ربۆیه ناویکی تری لیبنری غه یه ره ناوی میهره جان باشته.

٢. شه و تانی جه ژنی نه ورۆز و جه ژنی میهره جان ناوی نه ماوه، له سردده می صه حابه و تابعی و ته تبعاعی تابعی شه شته نه بووه، یه کجاری برپایه وه، شه مهش به لگه یه له سهر شه وهی که رسول الله ﷺ زۆر توند بووه له م نه هی کردنه یدا.

به لام ده بیینی نه هی کردووه له نیاحه، نیاحه: واته گریان و شیوهن ورۆرۆ و له خۆدان له سهر مردوو، ده فه رموی: له ناو ئومه تیشم ههر ده می نیته وه، به لام نه ورۆز و میهره جان به یه کجاری نه مان له سردده می په یامبهر و سردده مه زپرینه کانی دوا ی شه.

٣. ههروه ها ده بیینی ئیقاریان ناکات له سهر شه و دوو رۆژه و ناهیلی و هکو هه می شه یاری تیدا بکه ن.

٤. شه مه دوو جه ژنی سردده می نه فامیه که چی په یامبهری خوا ﷺ به و راده یه تونده؟ شه ی چ جای جه ژنی شه هلی کیتاب که جه ژنه کانیا ن خراپه ی زۆریان تیدا یه، زۆر زیاتر له وهی سردده می نه فامی، و مه ترسی چاولیکه ری بو شه وان زیاتره و هک له چاولیکه ری سردده می نه فامی.

به لگه ی سییه م

له صه حیحه یندا هاتووه، له عایشه وه، ده فه رموی:

«دَخَلَ أَبُو بَكْرٍ، وَعِنْدِي جَارِيَتَانِ مِنْ جَوَارِي الْأَنْصَارِ، تُغْنِيَانِ بِي تَقَاوَلَتِ

الْأَنْصَارُ يَوْمَ بُعِثَ قَالَتْ: وَكَيْسَتَا بِمُغْنِيَتَيْنِ، [وَرَسُولُ اللَّهِ ﷺ مُتَغَشَّى بِثَوْبِهِ،

فَانتَهَرَهُنَّ أَبُو بَكْرٍ [وَقَالَ: أَمْرَ امِيرِ الشَّيْطَانِ فِي بَيْتِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَذَلِكَ فِي يَوْمِ عِيدٍ، [فَكَشَفَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنْ وَجْهِهِ] وَقَالَ: يَا أَبَا بَكْرٍ إِنَّ لِكُلِّ قَوْمٍ عِيدًا وَإِنَّ عِيدَنَا هَذَا الْيَوْمَ [فَأَيُّهَا أَيَّامُ عِيدِ. وَتِلْكَ أَيَّامٌ مِنِّي]].».

عائیشه ده فەرموی: «له رۆژی جهژندا ئەبوبکر هاته ژوره وه، ومنیش دوو کیژۆلهی منداڵ له کیژۆله کانی ئەنصارم له لادا بسوو گۆرانیان ده گوت وباسی ئەوه بیان ده کرد که له رۆژی شەری بو عاسدا رویدا بوو، ئەلی: جا گۆرانیی پیش نه بوون، په یامبهری خواش ﷺ به کراسه کهی خۆی بان چاوی خۆی دابوو، ئەبوسه کر توره بسوو و چوه گژی ههردو که نیه که که و وتی: موسیقای شهیتان له ماله کهی په یامبهردا لیده دری؟ په یامبهری خوا ﷺ بان چاوی خۆی لادا و فەرموی: وازیان لیبنه ئەی ئەبوبکر، هه موو میلله تیک جهژنیکی تایبهت به خۆیان ههیه، ئەمهش جهژنی ئیمهیه، ئەم رۆژانه رۆژی جهژنه».

به لگه که له کوی ئەم حه دیسه یه؟

۱. ده فەرموی: «إِنَّ لِكُلِّ قَوْمٍ عِيدًا وَهَذَا عِيدُنَا» هه موو میلله تیک جهژنی تایبهت به خۆی ههیه، هه موو ئاینیک جهژنی تایبهت به خۆی ههیه، وهك خوای مهزن ده فەرموی: ﴿وَلِكُلِّ وَجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّيَهَا﴾ ههروهه ده فەرموی: ﴿لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَا جَا﴾ ئەمهش به لگه یه له سهه ره وهی که ههه ئاینیک جهژنیان هه بوو نایهت لاساییان بکرته وه، چونکه

تاییه ته به خوځیان، وه کو له قیبله یان چاویان لی ناکه یین و به شداریان له گه له ناکه یین، وه کو چوځ له شه ریه تیان چاویان لی ناکه یین، ناوه اش له جهژنیاندا چاویان لی ناکه یین.

٢. پاشان ده فهرموئی: «ته مهش جهژنی ئیمه ییه» یانی ته مهش تاییه ته به ئیمه وه، یانی ته نهها ته م روژانه جهژنی ئیمه ن و تاییه تن به ئیمه وه. ناوه نگ ناگیږین به غهیره ته م دو جهژنه وه.

٣. ئیزی که نیزه که کان ده دات بوځویان گوړانی بلین و خوځی بکه ن وله ده ف بدنه، هوکاري ته م ریږیدانهش ته وه یه که هه موو گه لیك جهژنیکیان هه یه و ته مهش جهژنی موسلمانانه، که واته پوخصه تی ناوه نگ ږانه که له بهر جهژنی موسلمانانه، که واته له غهیره جهژنی موسلمانان نایت ناوه نگ بگیږدریت و بو مان نیه ناوه نگ بگیږین به غهیره ته م جهژنه وه. ته مهش رونه. ان شا الله

به لگه ی چواره م

میسکی خیتام و کو تا به لگه، ئیجماعی هه موو سه له فه ره حمه تی خویان لی بیت له سه ر حه رامیتی به شداریکردن، پیروزیاییکردن، ناوه نگ ږان و... هتد

ههروه ها ته مهش رای هه ر چوار ئیمامه به رزه که وزانیانی شوینکه وتویانن:

یه کیتیک له زانایانی مالکی دهفه رموی که ناوی ئیبن قاسمه: «من ذبح بطیخه فی أعیادهم، فکأنها ذبح خنزیرا»، واته: «هه رکه سیئک له جه ژنه که یاندا کاله کیتیکیان بۆ بشکینن و هه کو ته وه وایه به رازیکی سه ریری بیته بۆیان».

هه ندیک له حه نه فی مه زه به کان، که ته بو حوفصی حه نه فیه ته لیت: «من أهدى بیضة إلى مشرک فی یوم عیدهم فقد کفر بالله»، واته: «هه رکه سیئک هیلکه یه کیان بداتن و هه کو به گه وره راگرتنیک بۆ ته و رۆژه کافر بووه».

هه وره ها ئیبن تورکمانی ته لئ: «هه رکه س ته وانهی پیشو بکات، که مه به ستی دیاری به خشینه وه به سه ر مندال و ده رکردنیان بۆ ده شت وه تدد.. له جه ژنی ته واندا - و بمریت وته و به نه کات ته وه کافر بوه».

هه ندیک له مالکیه کان ده لئین: «ته نانه ت نابیت سواری ته و که شتییه ش بیته که گاوه کان ده گوازیته وه بۆ جه ژنه کانیان».

ئین قهیم ره همه تی خوای لیبیت له کتیبی أحکام أهل الذمة دا ته لئ: «پیرۆزبای کردن به مونسه به ی جه ژنی سه ری سال و جه ژنی کافرانه وه، ته گه ر کوفر نه بی یه کیکه له حه رامه گه وره کان، به لکو له وه ش گه وره تره پیرۆزبایی له که سیئک بکه یت که زینای کردیته به ناشکرا، که پیاییک بکوژیت به ناشکرا».

ته مانهن جوله که وگا وره کان، که له شه و ورژیکدا حه قده جار تو ده لیتیت: ﴿اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ «خوایه هیدایه تم بدهیت بو سه ر پیگای راسته که ت»، که ته مه ش ئیسلامه.

﴿عَبْرَ الْمُغْضُوبِ عَلَيْهِمْ﴾ «پیگای ته وانه نا که لییان تو پر هیت»، ته مه شیان یه هوده.

﴿وَلَا الضَّالِّينَ﴾ «پیگای ته وانه ش نا که گومران»، ته مه شیان نه صارایه.

جا له شه و ورژیکدا حه قده جار ده لیتیته وه، خوایه له ریبا زیان دوورم بخوره وه، پاشان ده چیت ناههنگ ده گپری له ناههنگیان، جه ژن ده کهیت له جه ژنیان، خو شی ده کهیت له خو شیان، شتی واده بی خو شه ویسته کان؟!

ته لیتی: خوایه هیدایه تم بدهیت بو سه ر پیگای راست، کامه ریگای راسته؟ کامه ریگای ئیسلامه؟ ریگای ته وانه ی که نیعمه تت رشتون به سه ریاندا، ته وانه کیین؟ په یام به ران و پیاو چاکان و پر استگۆکان وشه هیده کان. یانی: خوایه هیدایه تم بدهیت بو سه ر پیگای ته وانه، پاشان به وهنده ش نا وه ستیت، به لکو ته شلیتی: له ریگه ی یه هود و نه صاراش دوورم بخوره وه، پاشان تو ش ده رۆی ناههنگ به ناههنگیان ده گپری و خو ت ده کهیت به بابانوئیل.

بابانوتیل

بابانوتیل، وه کو شه وایه کابرایه کی گاور بهیئی عه مامه یه که وجوبه یه کی جوان بکه یته بهری بو شه وی بیکاته ره مزی خیر و خوشی وره همت، پی بلی شه وه کارتۆنیک یان فهدیه که یاری مندالانه، پاکه تیک شیرینی، به سه ره خه لکدا به خشه وه، بو شه وی دهر که وی جبه له بهر و عه مامه به سه ره پیاوی چاکن!

توخوا ئیمه وانا کهین؟ شه ریشه شه و شه کهل و په له سوره چی یه؟! شه بابانوتیله چی یه؟!
به پزیه کان..

کاتیک رۆمانی یه کان، ئاینی فه رمی ئیمپراتۆریه تی رۆمایان گوپی له وه سه نیه ته وه بو دینی نه صرانیه ت، قه شه نیکۆلاسیک هه بو شه رکی دابه شکردنی هه دیه و دیاری له م بو شه یه گرتبه شه ستۆ، دوا ی شه قه شه یه، قه شه نوئیل - بابا نوئیل - هاته جینگه که ی، شه شه رکی دابه شکردنی دیاری بوو.

ئیمه ییش ده چین لاسای پاپایه کی ناو که نیسه کان ده که ینه وه، که له رۆژنامه کاندایه بینین کۆمه لیکیان زۆر پیس و به دره و شتن، به رو که ش شه لین ژن ناهیین، دورین له دنیا وه، له هه واله فه رمیه کانیشدا ده بینین کاری ناشرین ده که ن له گه ل مندالی بچو کدا، له ته له فزیۆنه کانی هه موو دنیا

باسکرا و ودا ده زانم زوړیکتان بینیتان، ده روین ته قلیدی که سیکی ناوا
ده که یین؟! تو خخوا خوشه ویستان جیی شهرم وعه یبه نیه؟

کوټایي

هه ق وایه بیریک له خویمان بکه ینه وه، نیسلام به غه ریبه هاتوو به
غه ریبهش دیته وه، جا قسه کانم غه رب نه بیت لاتان، ثم قسانه هه مووی
کوټنه، به لام خوځ گرتویه تی که س نیه فوی لیبکا وتوزه که ی به بادا،
وسه رقا په که ی لادا، نه گینا شه وه دینی خوایه، شه ریعه تی خوایه، له و
قورثانه وه درم هیناوه که له نیو ره فه ی ماله کاند ا خوځ گرتویه تی.

خوایه گیان راستگویمان بکه یت له گه ل خوټ.

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

مالپه ری به هه شت و وه لامه کان

ba8.org

walamakan.com
